



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№.....
..... 2022 г.

Проект!

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от проф. Сашо Пенев – министър на образованието и науката

Относно: *проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 228 на Министерския съвет от 20 май 1997 г. за приемане на граждани на Република Северна Македония за студенти в държавните висши училища на Република България (обн., ДВ, бр. 42 от 1997 г., изм. и доп., ДВ, бр. 72 от 1999 г., бр. 101 от 2002 г., бр. 79 от 2009 г., бр. 62 от 2013 г. и бр. 5 от 2022 г.)*

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 95, ал. 7, т. 7 от Закона за висшето образование и чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Вашето внимание проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 228 на Министерския съвет от 20 май 1997 г. за приемане на граждани на Република Северна Македония за студенти в държавните висши училища на Република България (обн., ДВ, бр. 42 от 1997 г., изм. и доп., ДВ, бр. 72 от 1999 г., бр. 101 от 2002 г., бр. 79 от 2009 г., бр. 62 от 2013 г. и бр. 5 от 2022 г.).

Съгласно чл. 95, ал. 7, т. 7 от Закона за висшето образование (ЗВО) от заплащане на такси в държавните висши училища се освобождават студенти и докторанти, приети при условия и по ред, определени в акт на Министерския съвет, в случай че в този акт е предвидено такова освобождаване. Предложените с проекта на акт изменения и допълнения в Постановление № 228 на Министерския съвет от 20 май 1997 г. за приемане на граждани на Република Северна Македония за студенти в държавните висши училища на Република България (ПМС № 228/1997 г.) са изготвени въз основа на последните промени в ЗВО, направени с § 10 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г.

С проекта на акт се предлага всички студенти, граждани на Република Северна Македония, приети за обучение в български държавни висши училища по реда на ПМС № 228/1997 г., да бъдат освободени от заплащане на такси за кандидатстване и за обучение, като тези лица се обучават при условията за български граждани по чл. 9, ал. 3, т. 6, б. „а“ от ЗВО. Съгласно действащата нормативна уредба тези студенти заплащат такси за обучението си в размера, определен за студентите – български граждани (чл. 3, ал. 3 от ПМС № 228/1997 г.).

С проекта на Постановление се цели продължаване на българската политика по отношение на Република Северна Македония и привличане на кандидат-студенти с цел обучение в български държавни висши училища. С измененията в чл. 5а, ал. 7 от Постановление № 103 на Министерския съвет от 31 май 1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина (ПМС № 103/1993 г.) – обн., ДВ, бр. 5 от 2022 г., изрично се регламентира, че студентите, приети по реда на постановлението, са освободени от такси за кандидатстване и за обучението си, ако са граждани, пребиваващи постоянно или обичайно на територията на следните държави: Република Албания, Република Казахстан, Република Косово, Република Молдова, Република Северна Македония, Република Сърбия и Украйна. Съгласно действащата нормативна уредба, в българските държавни висши училища се приемат граждани на Република Северна Македония, както по реда на ПМС № 228/1997 г., така и по реда на ПМС № 103/1993 г., когато отговарят на нормативните изисквания. Поради това и засиления интерес от страна на кандидатите от Република Северна Македония се предлага условията по отношение на таксите, заплащани от студенти от Република Северна Македония, да бъдат уеднаквени и уредени идентично в двата акта – ПМС № 103/1993 г. и ПМС № 228/1997 г.

С предложените изменения и допълнения се регламентират също така организацията и координацията на приема на студентите и докторантите по реда на ПМС № 228/1997 г., като се определят и компетентните в тази връзка органи. Предлага се да

бъде изрично уредена и процедурата по прием и класиране на студентите и докторантите, приемани за обучение по реда на постановлението. Предвижда се за студентите приемането да се извършва чрез конкурс по документи или чрез един или няколко конкурсни изпита в зависимост от специалността, за която кандидатстват, като изпитите се провеждат от Министерството на образованието и науката, а приемането на докторанти да се извършва чрез конкурс по документи.

С проекта на акт се допълват разпоредбите на ПМС № 228/1997 г. с включване на регламентация по отношение и на докторантите на съответните систематични места. Предложението е с оглед регламентираната в чл. 3, ал. 1 от Постановлението възможност за прием и на докторанти (обн., ДВ, бр. 5 от 2022 г.).

С предлаганите промени в ПМС № 228/1997 г. се цели разширяване и укрепване на образованието като едно от най-приоритетните направления на българската политика по отношение на Република Северна Македония и на българите, живеещи там. Цели се усъвършенстване на нормативната уредба при осъществяването на прием за обучение в държавни висши училища на студенти от Република Северна Македония. В резултат на промените ще продължи провежданата дългогодишна политика от страна на българската държава за привличане на македонски граждани чрез предоставяне на облекчен ред за прием за обучение в български висши училища.

Предлаганите с проекта на акт промени в ПМС № 228/1997 г. са в резултат на проведените обсъждания и предложения на междуведомствената работна група по въпросите на кандидатстването и приема на студенти от Република Северна Македония в държавни висши училища, създадена със Заповед № Р-141 от 14.09.2021 г. на министър-председателя на Република България.

Съгласно чл. 91, ал. 1 във вр. с ал. 4, т. 2 от ЗВО осигуряваните средства от трансферите от държавния бюджет включват и допълнително финансиране, определено от Министерския съвет, за компенсиране на разходите за освобождаване от такси, извършено по реда на чл. 95, ал. 7, т. 7 от ЗВО. С проекта на акт се предвижда разходите на висшите училища за такси за обучение на студентите, граждани на Република Северна Македония, приети за обучение в български държавни висши училища по реда на ПМС № 228/1997 г., да се компенсират със средства от държавния бюджет. Допълнително необходимите средства за компенсиране на таксите за обучение в държавните висши училища за 300 бр. студенти годишно, са както следва: 2023 г. – 345,0 хил. лв., 2024 г. – 390,0 хил. лв. и за 2025 г. – 390,0 хил. лв.

Проектът на акт не води до изменения в целевите стойности на показателите за изпълнение на бюджетните програми, в т.ч. на ключовите индикатори по програмния бюджет на Министерството на образованието и науката.

Предложеният проект на акт води до въздействие върху държавния бюджет.

Проектът на Постановлението е публикуван на основание чл. 26, ал. 2 и 3 от Закона за нормативните актове и чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет.

С проекта на Постановление на Министерския съвет не се въвеждат разпоредби от европейското право, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствие с европейското законодателство.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид гореизложеното и на основание чл. 95, ал. 7, т. 7 от Закона за висшето образование и чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам Министерският съвет да обсъди и приеме проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Постановление № 228 на Министерския съвет от 20 май 1997 г. за приемане на граждани на Република Северна Македония за студенти в държавните висши училища на Република България.

ПРОФ. САШО ПЕНОВ

Министър на образованието и науката